

Referat af møde i § 7-udvalget den 2. november 2016

Dagsorden:

1. Godkendelse af dagsorden
2. Drøftelse af forhold vedrørende den igangværende fiskepleje

Drøftelse af næste 3 årige Handlingsplan for Fiskepleje for perioden 2017-2019
Udkast til Handlingsplan for Fiskeplejen 2017 vedlægges.
3. Udsætning af ørred under Fiskeplejen.
DTU Aquas notat af 25. oktober 2016 om Fiskeplejens indkøb og udsætning af ørred med bilag vedlægges.
4. Rekreativt fiskeri i forhold til EU regulering, herunder torskefiskeri i vestlige Østersø.
Kort tekst om nye regler for lyst- og fritidsfiskeri i den vestlige Østersø pr. 1. januar 2017 vedlægges.
5. Orientering ved overfiskerikontrollør Steen Nielsen om status for projektet vedr. omfanget af bifangster af fugle i nedgarn i fritidsfiskeriet i udvalgte Natura 2000-områder – efter ønsker fra Dansk Amatørfiskerforening.
6. Kort film om fritidsfiskeriet ved Dansk Amatørfiskerforening
7. Signalkrebs – efter ønske fra Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark
8. Præsentation af status på "Fangstjournalen" ved Christian Skov, DTU Aqua.
9. Orientering siden sidst.
  - a. Status vedr. vandområdeplaner
  - b. Status vedr. gennemførelse af foranstaltningerne til genopretning af bestanden af europæisk ål
  - c. Skarv
  - d. Flagafmærkning
  - e. Analyse om lystfiskerturisme udarbejdet af IFRO
  - f. Revision af bekendtgørelser
10. Fastsættelse af dato for næste møde
11. Eventuelt

Deltagere

NaturErhvervstyrelsen, Center for Fiskeri	Bjørn Wirlander (Formand), Lene Jensen Scheel-Bech, Janne Palomino Dalby (ref.)
DTU Aqua	Anders Koed, Peter Geertz- Hansen, Mads Christoffersen
Danmarks Sportsfiskerforbund	Kaare M. Ebert, Verner W. Hansen
Danmarks Fiskeriforening PO	Kim Kær Hansen,
Dansk Fritidsfiskerforbund	Finn Frandsen
Dansk Akvakultur	Lisbeth Jess Plesner
Dansk Amatørfiskerforening	Kaj Poulsen, Flemming Kjærulf
Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark	Max Thomsen, Niels Barslund
Kommunernes Landsforening	Per Søby Jensen, Jens Albert Hansen
Landbrug og Fødevarer	Sten W. Laursen
SVANA	Henrik Lykke Sørensen
Danmarks Naturfredningsforening	Torkild Kjeldsen
Fiskeriinspektorat Øst, afd. I Kolding	Steen Nielsen

Afbud

Dansk Fritidsfiskerforbund	Arne Rusbjerg
Danmarks Fiskeriforening PO	Allan Buch og Henrik Lund
Dansk Kystfiskerforening	Henrik Nielsen
DTU Aqua	Josianne Støttrup

Referat

1. Godkendelse af dagsorden

Bjørn Wirlander bød velkommen – herunder til nyt medlem fra Styrelsen for Vand og Naturforvaltning (SVANA) Henrik Lykke Sørensen samt til Lisbeth Jess Plesner fra Dansk Akvakultur.

2. Drøftelse af forhold vedrørende den igangværende fiskepleje

Peter Geertz oplyste følgende om den igangværende fiskepleje:

- Arbejdet med revision af fiskeplaner afsluttet
- De sidste udsætninger af ørred er effektueret
- Der er gang i vandløbsrestaurering

Anders Koed bemærkede, at det går godt for laks i Storåen. Der er ikke længere behov for at udsætte fisk da laksen er selvproducerende.

Max Thomsen kritiserede, at udvalget ikke var orienteret om de nye regler vedr. rekreativt fiskeri efter torsk i Østersøen, før de var meldt ud. Bjørn Wirlander foreslog, at vi drøftede det under punktet om torskefiskeri.

Mads Christoffersen bemærkede, at der er tradition for at udsætte pighvar og skrubbe. Fra 2015 har fokus været på genetik og indsamling af moderfisk. Der er udfordringer med at skaffe 100 pighvar (ca. 50 hanner og 50 hunner) indenfor en kort periode i et begrænset område. Danmarks Sportsdykkerforbund hjalp med indfangning af moderfisk, dog kom der ikke noget ud af de indfangede fisk. Derudover var én erhvervsfisker en del af forsøget på at indfange moderfisk. Det er for spinkelt og usikkert. Næste år vil man forsøge at samarbejde bredere med lystfiskere, fritidsfiskere og erhvervsfiskere for at sikre moderfisk. Skrubbeudsætninger går fint.

Flemming Kjærulf bemærkede, at han havde en god kontakt til sportsdykkere, som kunne assistere.

3. Drøftelse af næste 3 årige Handlingsplan for Fiskepleje for perioden 2017-2019

Peter Geertz oplyste, at der havde været Temadag den 6. september 2016, hvor interessenterne kunne komme med bidrag. På baggrund heraf har DTU Aqua udarbejdet det udsendte udkast til Handlingsplanen for 2017. Der er underskud på 1,4 mio., men der er ikke indregnet uforbrugte midler fra 2016. Man er landet på et niveau, som ligger 100.000 over niveauet i 2016.

Anders Koed bemærkede, at der er et nyt projekt om bækkørred, med fokus på de nordjyske bestande.

Kaare Ebert spurgte, om der var fokus på genetikken i forhold til om arten vandrer til havet.

Anders Koed ville drøfte muligheder med populationsgenetikere.

Per Søby Jensen spurgte, om man undersøger, om skarv har en indvirkning på bestanden.

Anders Koed svarede, at det kan indgå som element

Niels Barslund bemærkede, at bækkørredbestanden af fisk på 30 - 40 cm er faldet.

Anders Koed svarede, at der muligvis er sket en forskydning fra bækkørred til havørred, fordi der er fjernet mange spærringer i vandløbene. Desuden udsættes der ikke længere store bækkørreder.

I Handlingsplanen adresseres forvaltning af fiskeriet i søer i projekt 826 - Bestande af ferskvandsfisk, formidling og forvaltning.

Verner W. Hansen bemærkede, at det man fra sportsfiskernes side havde ønsket var betydningen af redskabsfiskeriet og evt. lystfiskeriet i søer.

Kaare Ebert bemærkede, at beløbet er hævet fra 20.000 til 30.000 pr. vandløbsrestaureringsprojekt, hvilket var positivt. Endvidere var det positivt, at der kommer et vandløbsrestaureringskursus 3.

Kaare Ebert roste, at man kan registrere gydebanks under projekt 39122 side 32 fangstjournalen.

Steen Laursen spurgte, hvilke projekter der konverteres fra gruspuljen til andre (biotopforbedrende) projekter?

Peter Geertz svarede, at de 500.000 går alene til grus og sten, og der lægges vægt på lodsejerinddragelse.

Flemming Kjerulf var tilfreds med nye projekter om pighvars vandring. Han mente, at der bør være en forskydning af fisketegnsmidlerne mod det marine. Endvidere bemærkede han, at mundingsudsætninger er upræcise.

Peter Geertz oplyste, at man eksempelvis tidligere havde brugt yngel fra moderfisk fra Vejle Å til som udsætningsmateriale i de mindre vandløb til Vejle Fjord. Fyn er delt i 3 regioner og fordelingen er under supervision af genetikere. På Sydsjælland har man for nylig konstateret at der går et skel ved Vordingborg. Vildfisk der findes vest er anderledes end de der findes øst for. Dette betyder, at man nu vil ændre på bestandsophjælpningen i området.

Anders Koed oplyste, at der af historiske grunde er en opdeling i handlingsplanen i bilag, hvor det fremgår, af bilag 8, at der er afsat 7.8 mio. til ferskvandsrelaterede projekter, af bilag 9 fremgår midler afsat til ål og helt, som egentlig burde ligge under den marine del. Der er således samlet flere midler til den marine del, end det fremgår af bilag 10

Jens Albert Hansen oplyste, at det kan være andre tiltag end grus, som kan være relevante.

Peter Geertz oplyste, at dødt ved kan være et muligt middel. Fokus er, at projekterne skal være godkendt af vandløbsmyndigheden.

Kaj Poulsen spurgte, hvor midler til vandløbsrestaurering fremgår?

Anders Koed oplyste, at disse midler forvaltes af SVANA, og der er nationale midler samt EU midler. I alt godt 60 mio. om året til større projekter fx genslyngning og fjernelse af opstemninger.

Verner W. Hansen oplyste, at prisstigningen på fisketegn, som blev indført pr. 1. marts 2012, var målrettet vandløbsrestaurering. Beløbene går til medfinansiering af indsatser i vandplanerne.

Niels Barslund bemærkede, at der er afsat 695 mio. i vandplan 2 over 5 år. Det er 15 % af de midler, der kræves for at nå god miljøtilstand.

Steen Laursen ønskede en ændring af formuleringen om "andre projekter".

DTA Aqua oplyste, at dette ville blive ændret.

Niels Barslund støttede Kaj Poulsens synspunkt om flere midler til det marine.

Kaare Ebert oplyste, at der også er behov for en stor indsats i vandløbene.

Anders Koed bemærkede, at vandplanerne netop tilgodeser de marine områder med mindre kvælstofudledning.

Kaj Poulsen bemærkede, at det marine også måtte være af interesse for DSF's medlemmer.

Verner W. Hansen bemærkede, at der naturligvis også er fokus på det marine i DSF. Men indtægterne i fiskeplejen er ikke stigende, og man ønsker ikke at give køb på indsatser på ferskvandsområdet. Man har tidligere foreslået, at pensionister kunne bidrage til fiskeplejen.

Bjørn Wirlander opsummerede, at NaturErhvervstyrelsen havde noteret, at der er fordelingspolitiske spørgsmål, generelle og mere konkrete spørgsmål.

Flemming Kjerulf bemærkede, at potentialet i reklamer for fisketegn måtte ligge i "krybfiskere". Hvad kunne kontrollen sige om antallet?

Niels Barslund mente, at de økonomiske fremskrivninger var for optimistiske.

Peter Geertz oplyste, at 2018 og 2019 projekter bliver tilpasset budgettet.

Anders Koed bemærkede, at siden 2011 er fiskeplejen reduceret med 5 mio. kr., men niveauet af projekter er alligevel opretholdt gennem andre midler.

Steen Nielsen oplyste at 5.7 % af de kontrollerede lystfiskere ikke havde betalt lovpligtig fisketegn i 2015 (ikke ml. 10 og 15 % som oplyst på mødet). Fritidsfiskere, som ikke har fisketegn, skyldes typisk, at man har glemt at forlænge. Fiskerikontrollen havde været massivt tilstede ved udslip af regnbueørred fra havbrug. Langt de fleste kontrollerede havde lovpligtigt fisketegn.

Mads Christoffersen fortalte om nyt projekt om pighvars vandring. Bliver fiskene i fjordsystemet eller vandrer de?

Lene Jensen Scheel-Bech oplyste, at indtægterne i år er 500.000 under niveau ift. samme periode sidste år. (Indtægter udgangen af september 2015 ca. 35,3 mio. kr. – Udgangen af september 2016 ca. 34,8 mio. kr.) Dog forventes lige som sidste år en større besparelse på administrationsudgifterne.

Flemming Kjerulf spurgte, om man havde tænkt på projekter til at støtte organisationsgraden.

Bjørn Wirlander oplyste, at dette måtte man undersøge.

4. Udsætning af ørred under fiskeplejen.

Bjørn Wirlander oplyste, at en opdrætter, som varetager yngel fra en række stammer, ønsker 75.000 kr. pl. moms inden levering pr. stamme, som han opdrætter på. DTU Aqua er blevet bedt om en redegørelse, og der har været en drøftelse med opdrætteren. NaturErhvervstyrelsen og Staten kan ikke efter reglerne i det offentlige bevillingssystem samt under hensyntagen til lighedsprincip betale en enkelt opdrætter på forhånd for ydelser, der ikke er leveret.

Peter Geertz oplyste, at Fiskeplejen sender skema til foreninger hvert forår sammen med en skrivelse om rammerne. Staten står som indkøber. Foreninger tager kontakt til opdrætter. Prisen er højere end for regnbueørred, da det er fisk som er svære at opdrætte. Der har gennem tiden været mange klækkerier inde over opdrættet, men nu er der færre og mere professionelle opdrættere. Der har ikke tidligere været oplysninger om problemer med betalinger. Der har gennem tiden været en tilpasning af fiskenes størrelse. I dag avles der på ca. 31 stammer. Evt. kan nogle af stammerne reduceres. I Nordjylland er der 9 stammer. Hvis kravet fra opdrætter skal følges vil det koste godt 2,3 mio. kr. Der gives et tilskud på 40% til bla. elfiskegrej idet der er krav om certificeret udstyr af sikkerhedsårsager. Opdrættere servicerer foreninger.

Bjørn Wirlander oplyste, at der er sikret udsætning af smolt og yngel i 2017 og smolt i 2018.

Lisbeth Jess Plesner oplyste, at dækningsbidraget ifølge den omtalte opdrætter ikke er højt nok.

Verner W. Hansen var principielt af den opfattelse, at fastsættelse af afregningspriser for udsætningsfisk ikke er et anliggende for § 7-udvalget. Men når den pågældende opdrætter nu har bragt sagen op i udvalget, så er det DSF's holdning, at opdrætterens krav er urealistiske og uacceptable. Opdrætterens udmelding har samtidig skabt stor usikkerhed og frustration i de berørte udsætningsforeninger. Verner W. Hansen opfordrede derfor til, at man nu koncentrerer sig om at finde alternative løsninger med hensyn til den fremtidige fiskepleje i de berørte vandløbssystemer i samarbejde med foreningerne, NAER, DTU Aqua og DSF.

Bjørn Wirlander oplyste, at man ville tage nogle sonderinger i foreningerne.

Peter Geertz oplyste, at det var vigtigt at drøfte i udvalget. Der findes andre opdrættere, som kan hjælpe med løsning af problemet. Der kan også være mulighed for konvertering til grusprojekter. Man vil gerne i kontakt med foreninger herom.

Flemming Kjerulf mente ikke, at man burde forholde sig til den enkelte opdrætter og eneste løsning måtte være et udbud.

Anders Koed understregede, at den juridiske afdeling på DTU Aqua sikrer, at alt går efter reglerne, og at man undersøger udbuds muligheder.

Max Thomsen var enig i, at man ikke kunne betale på forhånd. Man burde overveje en kontrakt med opdrætteren for at sikre levering over tid.

Peter Geertz oplyste, at man tidligere udsatte ørred fra dambrugsstammer men fra midten af 90'erne skiftede man spor og mange dambrug mistede midler fra fiskeplejen. Men dette var varslet i god tid. Der kan drages en parallel til den nuværende situation, og dambrugeren kan skifte til andre indtægtsformer.

Niels Barslund mente, at et ultimativt krav på 57 % pristigning ikke er realistisk.

Kaare Ebert bemærkede, at hvis resultatet bliver, at man stopper med udsætninger, skal pengene tilgå de enkelte foreninger og ikke deles ud til andre projekter.

Verner W. Hansen bemærkede, at proces for løsningen skal kommunikeres til de berørte foreninger.

Flemming Kjerulf mente ikke, at midler under fiskeplejen kunne reserveres bestemte foreninger.

Verner W. Hansen svarede hertil, at det fremgik af handlingsplanen, at man kan konvertere beløbene til udsætninger til grus/gydebanks.

Niels Barslund mente, man måtte kunne finde løsninger ved andre opdrættere.

Bjørn Wirlander oplyste, at man ville inddrage de lokale foreninger. DTU Aqua ville stå for kontakten.

5. Rekreativt fiskeri i forhold til EU regulering.

Bjørn Wirlander oplyste, at kommissionen havde taget ICES rådgivning ind samt tilføjet yderligere forslag til begrænsninger af fiskeriet.

Danmark har været modstander af lukkeperioder, men DK har gerne villet forhandle en samlet pakke for at sikre en større kommerciel kvote. Udvalget har tidligere bemærket, at det rekreative fiskeri kunne bidrage. For det rekreative fiskeri indføres pr. 1. januar 2017 en bag limit i den vestlige Østersø på 5 torsk pr. mand, og inden for lukkeperioden på 8 uger fra 1. februar til 31. marts er der en bag limit på 3 torsk.

Det var hårde forhandlinger på Rådsmødet, men resultatet blev takket være tysk støtte bedst muligt inden for de givne rammer. I lukkeperioden må erhvervsfiskere fiske inden for 20 meters dybdekurven og med fartøjer under 15 meter. NaturErhvervstyrelsen lagde hurtigst muligt information på hjemmesiden og der vil desuden blive lagt en FAQ ("Ofte stillede spørgsmål") med de mest almindelige spørgsmål på hjemmesiden. *Udvalget bedes bidrage med gode spørgsmål til denne FAQ.*

Bjørn Wirlander beklagede, at udvalget ikke var blevet orienteret hurtigt om de nye regler.

Finn Frandsen spurgte, om der var kvoter på vej til fritidsfiskeriet?

Bjørn Wirlander oplyste, at man kun har validerede tal for det tyske fiskeri, og validerede tal fra DK er på vej via DTU Aquas undersøgelse. Tyske lystfiskeres fangster skønnes at udgøre 2.500 tons årligt. I den nye regulering er der kun tale om bag limit.

Flemming Kjerulf bemærkede, at resultatet var tilfredsstillende inden for rammerne. Der var ingen af medlemmerne der havde prøvet at fange 5 torsk på én gang/dag. Men hvis bestanden forbedres skal der ses på, om regulering skal ændres igen.

Kim Kær Hansen bemærkede, at man regnede med at 20 meter grænsen gælder for det rekreative fiskeri. Og den delegerede retsakt er ikke trådt i kraft.

Bjørn Wirlander oplyste, at det ikke er tilfældet. Den gælder ikke for det rekreative fiskeri. Men fritidsfiskerne må kun tage 3 torsk med ind. Lukkeperioden er fastsat i forordningen men undtagelserne skal fastlægges i en delegeret retsakt.

Kaj Poulsen var generelt tilfreds, men der havde været utilfredshed fra Bornholm over den manglende information. Gælder reguleringen også tyskere?

Bjørn Wirlander svarede, at det er en EU regel, der gælder for alle i den vestlige Østersø.

Kaare Ebert Kaare Ebert fandt det i orden, at det rekreative fiskeri også skal bidrage, når fiskebestande er pressede. Han nævnte, at situationen i Øresund dog adskiller sig meget fra den øvrige del af den vestlige Østersø, og at Danmarks Sportsfiskerforbund derfor mener, at det rekreative fiskeri i Øresund ikke bør omfattes af de generelle begrænsninger.

Bjørn Wirlander oplyste, at svenskerne i forhandlingerne havde støttet turbådsfiskeri i Øresund.

Niels Barslund bemærkede, at de fleste protester havde været fra nordjyske fiskere og at 5 torsk i øvrigt var en pæn fangst.

Bjørn Wirlander bemærkede, at mange nordjyske fiskere har kvoter i den vestlige Østersø, og derfor har interesser i området.

6. Orientering ved overfiskerikontrollør Steen Nielsen om status for projektet vedr. omfanget af bifangster af fugle i nedgarn i fritidsfiskeriet i udvalgte Natura 2000-områder – efter ønske fra Dansk Amatørfiskerforening

Steen Nielsen oplyste:

I 2011 bad NaturErhvervstyrelsen om en undersøgelse af bifangst af fugle i garnredskaber, og Århus Universitet (Bioscience) har i samarbejde med fiskerikontrollen undersøgt dette i to Natura 2000-områder i Lillebælt og Det Sydfynske Øhav. På det første togt i 2013 fandt man en fugl i et af de garn, der blev kontrolleret. Rent praktisk logger man sejlruten og skriver længden på garnet samt antal fugle. Data til bioscience viser start og slut på garn. AU beregner hvor mange fugle, der garnfanges pr meter garn.

Der er gennemført 69 togter i alt i år af rekreative garn. I 25 km garn er fundet 23 fugle i alt, hvilket giver 0,9 fugl pr 1000 "netmeterdag". Projektet er udvidet med et år til udgangen af 2016. Edderfugle fanges ikke ofte, og sortænder og bjergænder er de mest hyppige. Der skal laves en evaluering i samarbejde med Bioscience, AU.

7. Kort film om fritidsfiskeri ved Dansk Amatørfiskerforening

Dansk Amatørfiskerforening ved Kaj Poulsen præsenterede deres nye film om fritidsfiskeri. Filmen fortæller om et fiskeri med en lang tradition, bidrag til bordets glæder, og perspektiver i forhold til oplysning og inddragelse af nye generationer i fiskeriet.

8. Signalkrebs – efter ønske fra Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark (FFD) havde sendt en række spørgsmål til NaturErhvervstyrelsen vedr. signalkrebs, som er på den såkaldte dødsliste over invasive arter (jf. <http://svana.dk/natur/national-naturbeskyttelse/invasive-arter/hvad-goer-myndighederne/eu/>)

Spørgsmål fra FFD: Hvad betyder det at signalkrebs breder sig så voldsomt?

Anders Koed svarede, at det er korrekt, at signalkrebs optræder i store mængder, og fortrænger flodkrebsen. De lever der, hvor ørred og laks lever, og hvis de myldrer rundt på gydebanks, er det muligt, at yngel påvirkes. Man kender ikke konsekvenser. Signalkrebs er kommet for at blive, og de kan ikke udryddes, men man kan gøre en indsats for at holde dem væk fra områder, hvor de ikke i forvejen er registreret.

Jens Albert Hansen bemærkede, at det nok er sandsynligt, at de spiser fiskeæg i vegetation.

Max Thomsen oplyste, at de spiser de fiskeæg, der er i vegetation. Men om de spiser ørred og -lakseæg vides ikke.

Kaare Ebert spurgte, om man kunne gøre en indsats med krebsetejner, med dispensation til at sætte dem tættere?

Lene Jensen Scheel-Bech oplyste, at der gives dispensationer hertil.

Spørgsmål fra FFD: Mårhund skal skydes af jægere. Skal der ikke laves en handleplan for signalkrebs?

Lene Jensen Scheel-Bech oplyste, at det er SVANAs ressort. DK skal lave en handleplan for alle specifikke arter og en generel plan.

SVANA ønsker at kortlægge udbredelsen af de invasive arter. Skriv på SVANAs hjemmeside, hvor den findes (<http://www.invasive-arter.dk/Menu.aspx>)

Max Thomsen oplyste, at man fisker under kommunens vejledning

Jens Albert Hansen oplyste, at Randers Kommune har påtaget sig at lede projektet.

Spørgsmål fra FFD: Må man fiske med tejner, når det ikke er forbudt? Der mangler lovgivning om fiskeri af signalkrebs i DK

Lene Jensen oplyste, at en definition af en teje, bl.a. i lyset af situationen med signalkrebs er på vej – og vil komme i høring.

Spørgsmål fra FFD: Fangst af signalkrebs i teje- betragtes det som fiskeri?

Svar: Ja

Max Thomsen oplyste, at der fiskes 30.000 signalkrebs om året i Alling Å.

Spørgsmål fra FFD: Er det tilladt lodsejerne ved Karup Å at sælge kogte, frosne signalkrebs fanget på egen grund

Lene Jensen Scheel-Bech oplyste, at SVANA har oplyst, at de nye regler betyder, at det er tilladt at sælge døde signalkrebs, men ikke levende. Endvidere er transport af levende signalkrebs ikke tilladt, så det skal afklares hvorvidt der foregår transport og hvordan det i givet fald sikres/godtgøres, at levende signalkrebs ikke slipper ud i naturen.

9. Præsentation af status på "fangstjournalen" ved Christian Skov, DTU Aqua

Punktet vedr. fangstjournal blev grundet den fremskredne tid udsat til næste møde i udvalget.

10. Orientering siden sidst

a) Status vedr. vandområdeplaner

Bjørn Wirlander orienterede om, at vandområdeplaner for 2. planperiode 2015-2021 har været til 1. behandling torsdag den 27. oktober. I forliget om Fødevarer- og landbrugspakken, der blev indgået den 22. december 2015, er det aftalt, at de 19.000 km vandløb (besluttet under S-regering), hvoraf de 10.000 km er små vandløb, indtil videre fortsat vil være omfattet af vandområdeplanerne for perioden 2015-2021. Frem til 2017 skal der i landets lokale vandråd foretages en vurdering af de 10.000 km små vandløb med et opland under 10 km².

Verner W Hansen oplyste, at man ikke kender de kriterier, som DCE skal komme med. Noget DSF har meget fokus på er, at man vil se på at meget små og flade vandløb kan tages ud. Man skal også kunne komme med forslag til vandplan 1 indsatser, som ikke er gennemført. I amternes tid var der 28.000 km målsatte vandløb, Det er afgørende, at der bliver mulighed for at tage vandløb ind, som ikke er omfattet. Det er et højaktuelt emne. DSF søger eksempler på vandløb, der ikke er med. Under førstebehandling af forslaget var der interesse fra politikerne for at tage små vandløb ind igen.

Lisbeth Plesner bemærkede, at Type 1 vandløb ikke er omfattet af direktivet. Det er vigtigt, at vi ved, hvad der skal til for at sikre god økologisk tilstand.

Verner W. Hansen bemærkede, at der er meget viden om fisk og, hvad der skal til for at nå i mål, fx fri passage, gode fysiske forhold, genslyngninger, med at leve op til kvalitetskriterier fisk, smådyr, fytoplankton og makroalger. Det er forkert, når man taler om overimplementering. I vandrådene skal man ikke diskutere kriterier, men det bliver et realitetstjek.

Jens Albert Hansen bemærkede, at hvis vandløb ryger ud, er der ingen målsætning.

Thorkild Kjeldsen støttede Verner W Hansens bemærkninger. Men der skal være en biologisk forklaring.

Per Søby Jensen bemærkede, at kommunerne har store udfordringer med at søge projekter og udmønte midlerne. PS foreslog, at halvdelen af de 10 mio. kr. reserveres til små konkrete projekter i kommunerne. Tilskudsmidlerne går til forundersøgelser foretaget af konsulentfirmaer i stedet for at midlerne benyttes til vandløbene. Dvs. der

ønskes at gå uden om EU midler og forundersøgelser Det er en kilde til stor frustration i kommunerne. (Forslaget er uddybet i Bilag 1 i dette dokument)

Bjørn Wirlander bemærkede, at det er konstruktiv tanke.

Verner W. Hansen bemærkede, at en særlig statslig pulje ville være en bedre løsning.

Steen Laursen spurgte, om det er nødvendigt med de meget omfattende forundersøgelser?

Niels Barslund bemærkede, at man kunne foreslå, at projekter under 100.000 kr. kunne være uden forundersøgelser.

Bjørn Wirlander takkede for input. Der blev besluttet at drøfte emnet på næste møde.

b) Status vedr. gennemførelse af foranstaltninger til genopretning af bestanden af europæisk ål

Lene Jensen Scheel-Bech orienterede

Redskaberne til fangst af ål er ved at blive tilpasset til de reelt anvendte redskaber. Det er licensen der tilpasses. Der er sat ål ud under fiskeplejen (25 % er finansieret via fisketegn og 75 % er finansieret af EU (2,5mio)).

Flemming Kjerulf spurgte, hvad man kan sige om glasål vender tilbage.

Anders Koed oplyste, at man måler i hele EU og på 4 stationer i DK, som giver et indeks. Man ved at glasålsrekutteringen er 1 % af, hvad den var i 1970.

Flemming Kjerulf spurgte om der fortsat er et fald?

Ja, det er der, men forvaltningsplanen har en tidshorisont på 80 år.

Finn Frandsen spurgte, om planen er godkendt af EU.

Lene Jensen Scheel-Bech oplyste, at den er godkendt, og der er afrapporteringer hvert 3 år. Planen gælder indtil den evt. ændres.

Finn Frandsen oplyste, at ålefiskeriet er bedre i år i Mariager Fjord. Der er mange meldinger om udsmid af undermålsål.

Kim Kær bemærkede, at erhvervsfiskere oplyser, at der ses mange ål.

c) skarv.

Bjørn Wirlander oplyste, at Henrik Lykke er formand for Skarv arbejdsgruppen.

Henrik Lykke oplyste, at Naturstyrelsen var blevet delt i Naturstyrelsen og Styrelsen for Vand og naturforvaltning, SVANA. SVANA har ansvar for direktivforpligtelser og forvaltningsplaner. Naturstyrelsen står for at forvalte Statens arealer. Undtagelsen er administration af regler under vildtforvaltning. Man kan fortsat trække på vildtforvaltere

og det er fortsat Naturstyrelsen, der giver tilladelser til regulering af vildt. Svana udstikker rammerne for forvaltningen. NST vil stå for den praktiske regulering af skarv på statens arealer. Naturstyrelsen vil også kunne rådgive lokalt. SVANA vil stå for skarv arbejdsgruppen.

Skarvforvaltningsplanen er godkendt og kører i 5 år. Den kan justeres undervejs. Man kan nu regulere i fredningsbælter for vandrefisk, som er udpeget af NAER. Man kan regulere på dag- og natrasteadsler for skarv. Seneste undersøgelser viser, at det er den mest effektive metode.

Man søger om tilladelse på virk.dk. Det er afgørende, at man er meget omhyggelig, når man udfylder.

https://indberet.virk.dk/myndigheder/stat/NST/Ansoegning_om_regulering_af_skadevold_ende_vildt

Ved ansøgning om regulering ved fiskeredskaber skal man nu tjekke af, at der er en negativ påvirkning af fiskeriet. Ellers kan vildtkonsulenter give hjælp til udfyldelse.

Man kan også få tilladelse til regulering efter solnedgang.

Finn Frandsen har studeret forvaltningsplanen. Den nye minister skal roses for at ville gøre noget ved skarven. Det er godt, at opvækstområder for fisk indgår i planen. Der er fremgang i skrubbeyngel. Skarvbestanden burde reguleres ned til minimum antal.

Kaare Ebert bemærkede, at hvis man er uden for et udpeget område, kan man få afslag, men fra Fyn var der eksempel på, at der alligevel kunne gives tilladelse.

Thorkild Kjeldsen bemærkede, at Skarven også er en beskyttet art, og at havørne spiser skarv.

d) Ifro analyse

Der var tre underpunkter under dette punkt

- Analyse
- Nybøl
- Strategi

Analyse

Bjørn Wirlander oplyste, at IFRO havde taget udgangspunkt i en analyse af tyske lystfiskerturister.

NaturErhvervstyrelsen havde bedt IFRO om at udarbejde et værktøj til kommunerne (tjekliste). Der er identificeret 3 grupper/segmenter af tyske lystfiskere:

Den største gruppe er yngre lystfiskere, for hvem naturoplevelsen og det at være på egen hånd er centralt. Man er ikke behageligt anlagt, men lægger flest penge. Det er interessant for kommunerne, at de kan målrette deres markedsføring.

De to sidste grupper er nogenlunde lige store. De bliver mere og mere sociale og er optaget af en trofæfisk med alderen.

NaturErhvervstyrelsen har udarbejdet en dansk artikel, som formidler resultaterne i IFRO rapporten, som er på engelsk. Ministeren har benyttet rapporten i lancering af strategiarbejdet.

Nybøl Nor

Bjørn Wirlander orienterede om Nybøl Nor bekendtgørelsen, som tager sigte på at udvikle det samfundsøkonomiske potentiale i lystfiskeriet efter havørred samtidig med at der skabes afbalancerede løsninger for erhvervs- og fritidsfiskeriet. Der har været en lang proces og der er lavet et grundigt stykke arbejde med mange dialogmøder. Der er lagt en sag op til ministeren og ministeren har besluttet sig for den model, der nu er udstedt og bekendtgørelsen træder i kraft 1. januar 2017. Der er set på potentiale for lystfiskerturisme, som kommuner og turisterhverv peger på

Bjørn Wirlander oplyste at reguleringsformen, som fremmer havørred fangstmuligheden og dermed turismen, ligger ministeren på sinde. Samtidig viser ministeren interesse for hele det rekreative fiskeri, og har tidligere vist interesse for Skjern Å projektet og er interesseret i det samfundsøkonomiske potentiale. Endvidere er det generelt et spændende politikudviklingsområde.

Kaj Poulsen bemærkede, at han var overrasket over, at man ikke havde afventet nøglefiskeriprojektet. Og hvad lægger de tyske turister af midler? Og hvorfor havde man ikke hørt noget inden der kom en pressemeddelelse om, at ministeren skulle til Nybøl Nor.

Strategi

Ministeren vil indkalde til en temadag i starten af det nye år. Formålet er at samle ideer til at fremtidssikre det rekreative fiskeri og udvikle lystfiskerturismen. Ministeren er optaget af det frivillige arbejde, at man kommer ud i den friske luft og får nydt naturen. Der er et stort potentiale ift. at udvikle turisterhvervet. § 7 udvalget men også andre interessenter vil blive inviteret

Bjørn Wirlander bemærkede, at fritidsfiskerne har en vigtig rolle ift. til de små havne. Mht. til hvad de tyske turister lægger af penge, er det dokumenteret i IFRO rapporten, samt Skjern Å analysen. Regulering i Nybøl Nor er med til at fremtidssikre lystfiskerturisme.

Finn Frandsen bemærkede på Arne Rusbjergs vegne, at det var for dårligt, at udvalget ikke var orienteret før pressemeddelelsen kom ud.

Bjørn Wirlander oplyste, at det desværre var gået lidt for stærkt til sidst, og der er forbedringspotentiale ift kommunikation.

Niels Barslund bemærkede, at det nye arbejde med strategien lignede en gentagelse af arbejdet med Dan Jørgensens vision. NB understregede, at han forventede at alle, også Ferskvandsfiskerne, er repræsenteret og inviteres til at være en del af arbejdet.

e) Flagafmærkning

Bjørn Wirlander henviste til drøftelsen på et tidligere § 7-udvalgsmøde, hvor alle organisationerne bakkede op om, at der arbejdes videre med ændrede og enkle regler for flagafmærkning henholdsvis inden for og uden for 100 m fra kysten.

Der var på mødet enighed om:

- Der er ikke særlig behov for afmærkning af flydegarn.
- Der kan benyttes fluorescerende flag til fiskeri inden for 100 m fra kysten og dermed kun til ruser og bundgarn, som må være inden for 100 m fra kysten.
- Alle andre flag uden for 100 m fra kysten er der ikke specifik farvekode på.

NaturErhvervstyrelsen er enig i formålet, men det er vurderet, at der skal for stor en indsats til at opnå formålet, og man i stedet kunne overveje en øget informationsindsats om fisketegnet, evt. målrettet turister, og i den forbindelse informere danske og udenlandske lystfiskerturister om de eksisterende regler om garn og ruser. Således kunne man informere turisterne om, at de flag, der står tæt ved kysten, markerer en ruse, og ikke et garn. Denne fremgangsmåde ville hurtigere kunne iværksættes, idet fiskerne ikke først skal informeres om og reagere på ændrede regler. Styrelsen havde endvidere hæftet sig ved, at ændrede regler ville kunne forårsage større risiko for sanktion samtidig med at man ikke undgår ulovlige garn.

NaturErhvervstyrelsen havde forelagt sagen åbent og loyalt for ministeren, men ministeren vil ikke støtte ændret regulering af flagafmærkning.

Kim Kær Hansen bemærkede, at det var beklageligt, at det ikke kunne lade sig gøre. Det er svært for nogle lystfiskere at respektere de lovligt udsatte redskaber.

Bjørn Wirlander bemærkede, at man kunne overveje at tage det med i det videre arbejde med strategien.

Flemming Kjærulf foreslog, at man satte sig sammen og lavede nogle frivillige anbefalinger og kodeks.

f) Revision af bekendtgørelser

Bjørn Wirlander orienterede om det kommende arbejde med Sjællandsbekendtgørelserne, som vil skulle ske i lyset af ministerens udmeldinger om

lystfiskerturisme-strategi mm. Der har været en del politisk bevågenhed om de sjællandske vandløb.

Der vil blive inviteret til et dialogmøde herom.

På mødet blev datoen for mødet foreslået til den 12. december 2016.

**Det har været nødvendigt at ændre mødedatoen til den 19. januar 2017.
Invitation vil blive sendt ud inden jul.**

Bjørn Wirlander oplyste, at der vil blive udsendt materiale inden mødet, som kan kvalificere diskussionen.

Kim Kær Hansen gjorde opmærksom på, at der foregår en masse uhensigtsmæssigt fiskeri af gedder ved Sydsjælland.

g) Vandløbsrestaurering mv.

Lene Jensen Scheel-Bech orienterede:

NaturErhvervstyrelsens kontor for Vand & Natur Tilskud i Tønder har oplyst, at der i 2016 er en samlet ramme på 122,6 mio. kr. til vandløbsrestaurering. Der er p.t. givet tilsagn for 74,9 mio. kr., men der kun udbetalt 2,5 mio kr.

Bilag 6.0 Tilsagnsgivning EHFF 2014-2016 (brutto)												
Ordningsnavn	Tilsagnsramme			Ansøgt			Tilsagn			Udbetalt		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Vandløbsrestaurering	0	137	122,6	0	176,5	101	0	124,2	74,9 mio.	0	81	2,5 mio. kr.
Vandløbsrestaurering, runde 2			44 mio.			16.2 mio.			<i>I process</i>			

11. Fastsættelse af dato for næste møde

Næste møde afholdes 22. marts 2017.

12. Eventuelt

Niels Barslund præsenterede et spørgsmål vedr. sæler:

Niels Barslund oplyste, at man for nogle år siden fik en dispensation til at skyde fire sæler, som var svømmet op i åen, og sende dem til undersøgelse på Aarhus Universitet. Det skulle undersøges, om de spiser havørred. Kan denne tilladelse tages op igen, da der er kommet to nye sæler?

Henrik Lykke Sørensen oplyste, at man kan tale med den lokale vildtkonsulent, om der kan gives en ny dispensation. Den gamle dispensation kunne sendes til vildtkonsulentens orientering om sagen.

Bilag 1

Supplerende og uddybende bemærkninger til referatet fra KL (Per Søby Jensen, Ringkøbing-Skjern Kommune)

Vores kommunale ønske er, at de mindre og uproblematisk projekter, som f.eks. fjernelse af små styrtbygværker, ændring af rørudløb og etablering af gydebanker mv., - med en øvre økonomigrænse på f.eks. ca. 50.000 kr.-75.000 kr. , fremover helt vil kunne undgå Statens/EU`s nuværende tilskudsprocedure/"-mølle" – det gælder både den omfattende ansøgningsprocedure og især den efterfølgende og meget omfattende udbetalingsprocedure.

Ændringsforslag:

De i vandplanerne udpegede vandløbsprojekter, vil stadigvæk skulle ansøges hos staten som hidtil – men fremover kun ved en nationale tilskudspulje og med f.eks. en øvre beløbsramme på ca. 5 millioner Kr. med nationale midler. – Dvs. kommunerne skal udelukkende ansøge hos SVANA (dvs. et ansøgningssted – i stedet for i dag hvor der er to ansøgningsinstansstanser). Efter gennemgang af ansøgningen giver SVANA det endelige faglige svarbrev til kommunerne – med fastlæggelse af den øvre tilskudsramme. Projekterne vil fremover stadigvæk skulle kunne godkendes efter de normale rammer som f.eks. vandløbsloven, naturbeskyttelsesloven og planloven mv som hidtil. Ligesom de gældende udbuds- og tilbudsbestemmelser vil skulle overholdes i det kommunale regi.

Når de små projekter er gennemført anlægsmæssigt, - fremsender kommunen blot entreprenørfakturaer på det gennemførte vandløbsprojekt til SVANA med anmodning om udbetaling af det tidligere aftalte og godkendte tilskudsbeløb. Simpelt og enkelt.

En sagsgang og et tilskudsforløb som vil være mange gange mere brugervenlig for kommunerne og langt mindre bureaukratisk end i forhold til den nuværende praksis. Der vil således være store tidsmæssige besparelser ved ændring af sagsgangen og ansøgningsprocessen i forhold til den nuværende tunge og meget besværlige ansøgningsproces. Herved vil der være store midler at spare på bl.a. konsulentonorarer – som de kommunale medarbejder i stedet vil kunne udfører , - nu hvor de har fået mere tid til rådighed. På denne måde vil der vil blive gennemført mange flere vandløbsprojekter på den halve tid og hvor miljøet vil blive den helt store vinder. I dag går projekterne, i mange tilfælde, op i "spildemands-penge" og i store "dynger papir – og rapporter/forundersøgelser", som jo bekendt ikke ændringer og redder forholdene i vore vandløb/naturen.

NB. Det er klart at de store og mere kompliceret vandløbssager fortsat skal køre og foregå som hidtil – rent ansøgningsmæssigt (dvs. begge instanser) .